

باسم‌هه تعالیٰ
 اداره آموزش و پرورش شهرستان
 دبیرستان

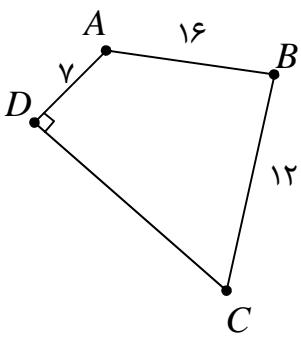
آزمون نوبت دوم درس هندسه ۲

مهر آموزشگاه	مشخصات دانش آموز	زمان امتحان	مشخصات امتحان
	شماره‌ی کارت:	ساعت:	درس: هندسه ۲
	نام:	روز و تاریخ :	رشته: ریاضی فیزیک
	نام خانوادگی:	مدت: ۱۰۰ دقیقه	پایه: یازدهم

توجه: الف: تعداد صفحات آزمون ۳ صفحه است.

پ: استفاده از ماشین حساب ساده مجاز است.

ث: پاسخ هر سؤال را به طور مرتب و خوش خط و خوانا در پاسخ برگ بنویسید.

ردیف	سؤال	نمره
فصل اول: دایره		
۱	<p>درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را تعیین کنید.</p> <p>(الف) طول کمانی از یک دایره به شعاع ۵ سانتی متر، رو برو به زاویه‌ای به اندازه‌ی 60° درجه برابر $\frac{25\pi}{6}$ است. (.....)</p> <p>(ب) اندازه‌ی شعاع دایره‌ی محاطی خارجی مثلث رو برو به زاویه‌ی A برابر $r_a = \frac{S}{p-a}$ است. (.....)</p> <p>(ج) یک ذوزنقه، محاطی است، اگر و تنها اگر متساوی الساقین باشد. (.....)</p> <p>(د) زاویه‌ای که رأس آن یک نقطه از دایره و یک ضلع آن دایره را قطع و ضلع دیگر آن بر دایره مماس باشد را زاویه‌ی محاطی می‌نامند. (.....)</p>	۱
۱	<p>دو دایره‌ی $C(O, 2x+2)$ و $C'(O', x)$ مماس خارجی هستند. اگر طول خط المركزين $d = 4x + 1$ باشد. طول مماس مشترک خارجی دو دایره را به دست آورید.</p>	۲
۱	<p>چهارضلعی $ABCD$ یک چهارضلعی محاطی است و در آن زاویه‌ی D قائمه است. اندازه‌ی ضلع DC را به دست آورید.</p> 	۳

۱/۵	<p>در شکل های زیر مقدار x را به دست آورید.</p> <p>(ب)</p> <p>(الف)</p>	۴
۰/۵	<p>یک مثلث متساوی الاضلاع در دایره ای به شعاع $\sqrt{27}$ محاط شده باشد. مساحت آن را به دست آورید.</p>	۵
فصل دوم : تبدیل های هندسی و کاربردها		
۱/۵	<p>در هر مورد جای خالی را طوری کامل کنید که گزاره‌ی حاصل درست باشد.</p> <p>الف: ترکیب دو بازتاب محوری، با محورهای غیر موازی، یک است.</p> <p>ب: تجانس طول پاره خط را حفظ نمی کند، پس نیست.</p> <p>ج: اگر تبدیل یافته‌ی هر نقطه، همان نقطه باشد، این تبدیل را می نامند.</p>	۶
۱/۵	<p>در هر تبدیل طولپا، تبدیل یافته‌ی هر زاویه، زاویه‌ای هم اندازه‌ی آن است.</p>	۷
۱/۵	<p>ثبت کنید تجانس شبیه خط را حفظ می کند. (حالی را ثابت کنید که مرکز تجانس روی خط نباشد.)</p>	۸
۱/۵	<p>مردی می خواهد برای برداشتن آب از خانه به ساحل رودخانه ای که لبه‌ی مستقیمی دارد، برود و بعد سطل آب را به اسطبل ببرد که همان سمت رودخانه است. او از کدام نقطه از ساحل آب بردارد که کمترین مسافت از خانه به رودخانه و اسطبل داشته باشد.</p>	۹
۱	<p>در شکل زیر، بدون تغییر دادن محیط، بیشترین مساحت ممکن چندضلعی را به دست آورید.</p>	۱۰

فصل سوم : روابط طولی در مثلث

۰/۵	<p>در هر مورد پاسخ صحیح را انتخاب کنید.</p> <p>(الف) در هر مثلث قائم الزاویه، نسبت اندازه‌ی هر ضلع به سینوس زاویه‌ی مقابل به آن ضلع برابر است.</p> <p>(طول وتر ، مربع وتر)</p> <p>(ب) مساحت هر متوازی الاضلاع برابر حاصل ضرب دو ضلع مجاور در زاویه‌ی بین آن دو ضلع است.</p> <p>(کسینوس ، سینوس)</p>	۱۱
۱/۵	نشان دهید که مثلثی با مشخصات $a = 2$ و $b = 6$ و $\angle A = 60^\circ$ وجود ندارد.	۱۲
۱/۵	در مثلث ABC داریم، $AB = \sqrt{6} + \sqrt{2}$ و $\angle A = 60^\circ$ و $AC = \sqrt{6}$ در این صورت طول ضلع BC را به دست آورید.	۱۳
۱/۵	اندازه‌های سه ضلع مثلثی ۸ و ۱۲ و ۱۵ سانتی متر می باشند. اندازه‌ی پاره خط‌هایی که نیمساز درونی زاویه‌ی بزرگتر مثلث بر ضلع مقابل آن پدید می آورد را تعیین کنید.	۱۴
۱/۵	به کمک دستور هرون مساحت مثلث متساوی الاضلاع به ضلع a را به دست آورید.	۱۵
۰/۷۵	در هر مثلث ABC با اضلاع ۸ و $AC = 6$ و $BC = 4$ ، طول میانه‌ی AM را تعیین کنید.	۱۶
۰/۷۵	در مثلث ABC با اضلاع $AB = 10$ ، $AC = 6$ و $\angle A = 60^\circ$. طول نیمساز زاویه‌ی A را به دست آورید.	۱۷
۲۰	جمع	

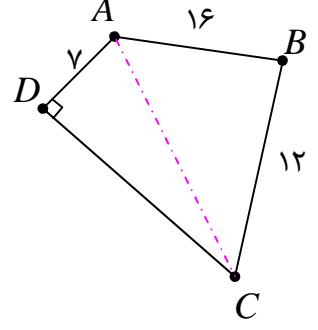
موفق باشید.

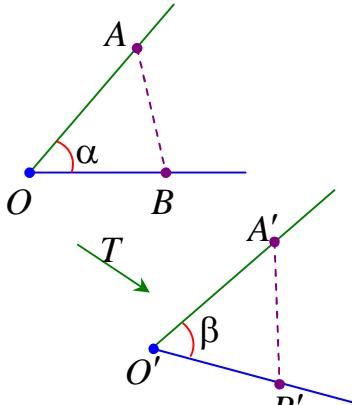
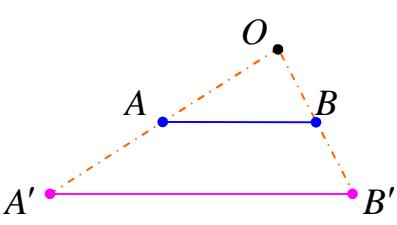
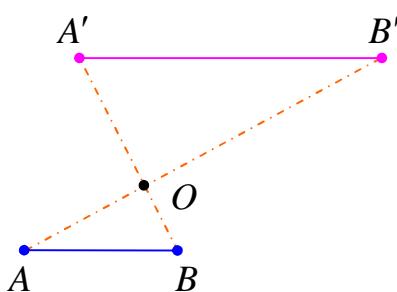
تهییه کننده : گروه ریاضی دوره‌ی دوم متوسطه استان خوزستان

باسم‌هه تعالیٰ
 اداره آموزش و پرورش شهرستان
 دبیرستان

راهنمای تصحیح آزمون نوبت دوم درس هندسه ۲

مهر آموزشگاه	مشخصات دانش آموز	زمان امتحان	مشخصات امتحان
	شماره‌ی کارت:	ساعت:	درس: هندسه ۲
	نام:	روز و تاریخ :	رشته: ریاضی فیزیک
	نام خانوادگی:	مدت: ۱۰۰ دقیقه	پایه: یازدهم

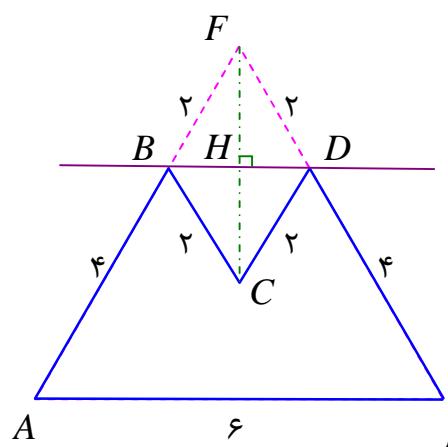
ردیف	سئوال	نمره
۱	(الف) نادرست ب) درست ج) درست د) نادرست (هر مورد ۲۵٪ نمره)	۱
۲	<p>چون دو دایره مماس خارجی هستند، پس:</p> $d = R + R' \rightarrow 4x + 1 = (2x + 2) + x \rightarrow x = 1 \quad (۰/۲۵)$ $\begin{cases} R = 2x + 2 = 2(1) + 2 = 4 \\ R' = x = 1 \\ d = 4x + 1 = 4(1) + 1 = 5 \end{cases}$ <p>لذا اندازه‌ی پاره خط مماس مشترک خارجی دو دایره</p> $AB = \sqrt{d^2 - (R - R')^2} = \sqrt{5^2 - (4 - 1)^2} = \sqrt{25 - 9} = \sqrt{16} = 4 \quad (۰/۲۵)$	۱
۳	<p>بنابر اینکه در چهارضلعی محاطی، زاویه‌های مقابل مکمل یکدیگرند، پس زاویه‌ی</p> $B = 180^\circ - 120^\circ = 60^\circ \quad (۰/۲۵)$ <p>قائمه است. اکنون به کمک رابطه‌ی فیثاغوس در مثلث ABC می‌توان طول قطر AC را تعیین کرد.</p> $AC^2 = 16^2 + 12^2 = 256 + 144 = 400 \rightarrow AC = 20 \quad (۰/۲۵)$ <p>حال در مثلث ADC نیز داریم.</p> $DC^2 + \gamma^2 = 20^2 \rightarrow DC^2 = 400 - 36 = 351 \rightarrow AC = \sqrt{351} = 3\sqrt{39} \quad (۰/۲۵)$ 	۱
۴	<p>(الف) $x^2 = 2(2+x) \rightarrow x = 1 + \sqrt{5} \quad (۰/۲۵)$</p> <p>(ب) $6x + 28 = \frac{(9x + 17) + (10x - 10)}{2} \rightarrow x = 7 \quad (۰/۲۵)$</p>	۱/۵
۵	$S = \frac{\sqrt{3}}{4} R^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} (2\sqrt{3})^2 = 9\sqrt{3} \quad (۰/۲۵)$	۰/۵

۱/۵	ج: همانی (هر مورد ۵/۰ نمره)	الف: دوران ب : طول پا	۶
۱/۵	ابتدا پاره خط های AB و $A'B'$ را رسم می کنیم. چون T تبدیلی طول پا است. لذا داریم :		۷
	 $\left. \begin{array}{l} T(A) = A' \\ T(B) = B' \\ T(O) = O' \end{array} \right\} \rightarrow OA = O'A', OB = O'B', AB = A'B'$ <p style="text-align: center;">پس دو مثلث $O'A'B'$ و OAB به حالت تساوی سه ضلع همنهشت هستند.</p> <p style="text-align: center;">$\angle \alpha = \angle \beta$ لذا زاویه های $A'O'B'$ و AOB مساوی هستند. یعنی</p>		
۱/۵	<p>در این صورت اگر نقاط A' و B' به ترتیب مجانس های نقاط A و B باشند. طبق تعریف داریم:</p> $\left. \begin{array}{l} OA' = k \times OA \\ OB' = k \times OB \end{array} \right\} \rightarrow \frac{OA'}{OB'} = \frac{ k \times OA}{ k \times OB} \rightarrow \frac{OA'}{OB'} = \frac{OA}{OB} \rightarrow \frac{OB}{OB'} = \frac{OA}{OA'}$ <p>پس طبق قضیه عکس تالس می توان نتیجه گرفت که $AB \parallel A'B'$</p>	۸	
	 		
۱/۵	<p>هدف مسئله، برای پیدا کردن نقطه‌ای مانند M روی خط d طوری که $AM + MB$ کمترین مقدار ممکن را داشته باشد. لذا برای برای حل این مسئله، بازتاب نقطه‌ی A را نسبت به خط d پیدا کرده و آن را نقطه‌ی A' می نامیم. خط فرضی $A'B$ خط بازتاب را در نقطه‌ی مانند M قطع می کند. نقطه‌ی M جواب مسئله است.</p> <p>دلييل اين ادعا اينكه چون:</p> $\Delta(A'NB): A'B < A'N + NB \quad \text{و} \quad A'N = AN \quad \text{و} \quad A'M = AM$	۹	

پس می توان نتیجه گرفت که :

$$A'M + MB < A'N + NB \rightarrow AM + MB < AN + NB \quad (0/25)$$

و این به معنی آن است که نقطه‌ی M محلی است که می توان آب را از رودخانه برداشت.

با زتاب رأس C را نسبت به خط گذرا از نقاط B و D را رسم می کنیم. (0/25)
 واضح است که محیط مثلث بدست آمده همان محیط چندضلعی $ABCDE$ را دارد. از طرفی این مثلث متساوی الاضلاع (0/25)

است. لذا مساحت آن می شود.

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4} a^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} (6)^2 = 9\sqrt{3} \quad (0/25)$$

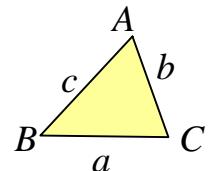
الف) طول وتر (هر مورد 0/25 نمره) ب) سینوس (0/5)

طبق قضیه‌ی سینوس های می توان نوشت: (0/25)
 $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} \quad (0/25) \Rightarrow \frac{6}{\sin B} = \frac{6}{\sin B} \Rightarrow \sin B = \frac{6\sqrt{3}}{4} = \frac{3\sqrt{3}}{2} \quad (0/25)$
 غیر ممکن $1 > \frac{3\sqrt{3}}{2} \quad (0/25)$
 $\therefore \sin B < 1 \quad (0/25)$

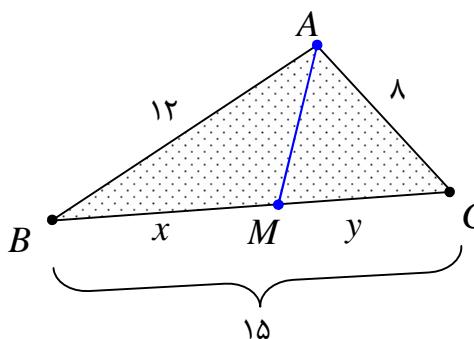
لذا مثلثی با مشخصات داده شده وجود ندارد.

با توجه به قضیه‌ی کسینوس ها داریم.

$$\begin{aligned} a^2 &= b^2 + c^2 - 2bc \cos A \quad (0/25) \\ \rightarrow a^2 &= (\sqrt{6} + \sqrt{2})^2 + (2\sqrt{2})^2 - 2(\sqrt{6} + \sqrt{2})(2\sqrt{2}) \cos(60^\circ) \quad (0/25) \\ \rightarrow a^2 &= (\sqrt{6} + \sqrt{2})^2 + (2\sqrt{2})^2 - 2(\sqrt{6} + \sqrt{2})(2\sqrt{2}) \left(\frac{1}{2}\right) \quad (0/25) \\ \rightarrow a^2 &= 6 + 2\sqrt{12} + 2 + 8 - 2\sqrt{12} - 4 = 12 \rightarrow a = \sqrt{12} = 2\sqrt{3} \quad (0/25) \end{aligned}$$

می دانیم که در هر مثلث بزرگترین زاویه رو برو به بزرگترین ضلع است. از طرفی نیمساز هر زاویه داخلي ضلع مقابل به آن زاویه را به نسبت دو ضلع زاویه تقسیم می کند. پس:

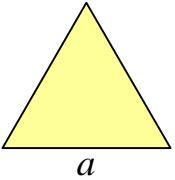
$$x + y = 15 \quad (0/25)$$

$$\frac{12}{x} = \frac{\lambda}{y} \rightarrow \frac{12}{\lambda} = \frac{x}{y} \rightarrow \frac{3}{2} = \frac{x}{y} \rightarrow 2x = 3y \rightarrow 2x - 3y = 0 \quad (0/25)$$

$$\begin{cases} x + y = 15 \\ 2x - 3y = 0 \end{cases} \quad (0/25) \quad (0/25)$$

(0/25)

حال با حل دستگاه

۱۵	$S = \sqrt{p \times (p - a) \times (p - b) \times (p - c)} \quad (\cdot / ۲۵)$ $\xrightarrow[b=c=a]{\quad} S = \sqrt{p(p - a)^3} \quad (\cdot / ۲۵)$ $\xrightarrow[p=\frac{۳a}{۲}]{(\cdot / ۲۵)} S = \sqrt{\frac{۳a}{۲} \left(\frac{۳a}{۲} - a \right)^3} = \sqrt{\frac{۳a}{۲} \left(\frac{a}{۲} \right)^3} = \sqrt{\frac{۳a^۴}{۱۶}} = \frac{\sqrt{۳}}{۲} a^۲ \quad (\cdot / ۲۵) \quad (\cdot / ۲۵)$ 	۱۵
۱۶	$m_a = \frac{۲(b^۲ + c^۲) - a^۲}{۴} = \frac{۲(۳۶ + ۱۶) - ۶۴}{۴} = \frac{۱۰۴ - ۶۴}{۴} = \frac{۴۰}{۴} = ۱۰ \rightarrow m_a = \sqrt{۱۰}$ $(\cdot / ۲۵) \quad (\cdot / ۲۵) \quad (\cdot / ۲۵) \quad (\cdot / ۲۵)$	۱۶
۱۷	$d_a = \frac{۲bc \cos \frac{A}{۲}}{b+c} = \frac{۲(۲)(۱) \cos ۳۰}{۶+۱۰} = \frac{۱۲\sqrt{۳}}{۱۶} \quad (\cdot / ۲۵)$ $(\cdot / ۲۵)$	۱۷
۲۰	جمع	

تھیه کننده: گروه ریاضی دوره‌ی دوم متوسطه استان خوزستان